

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudců Štěpána Výborného a Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **R. A. A. R. E.**, zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem, sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2025, č. j. OAM-179/ZA-ZA11-K11-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 18. 12. 2025, č. j. 73 Az 6/2025-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Usnesení ze dne 28. 1. 2026, č. j. 6 Azs 1/2026-25, jímž soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, **se ruší** ve výroku II.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 12. 2019, č. j. OAM-481/ZA-ZA11-P05-2018, žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Dne 11. 2. 2025 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou doplnil prohlášením ze dne 18. 2. 2025.

[2] Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný žalobcovu žádost posoudil jako nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona. Žalovaný shrnul, že žalobce neuvedl novou skutečnost, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a hodnocení obav žalobce z návratu do vlasti. V Jordánsku nedošlo od ukončení předchozího řízení ke změnám, které by mohly představovat novou, azylově relevantní skutečnost.

[3] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci nyní napadeným rozsudkem žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Žalovaný se podle krajského soudu řádně

zabýval tím, zda žalobcova opakovaná žádost obsahovala nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, které by byly relevantní jak pro posouzení podmínek pro udělení azylu, tak doplňkové ochrany. Žalobcovo tvrzení o odsouzení či hrozícím odsouzení považoval soud za neurčité. Krajský soud neshledal žádné vady řízení, které by mohly mít vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku, zda byly splněny podmínky přípustnosti opakované žádosti dle § 10a odst. 1 písm. e) a § 11a zákona o azylu. Kmenový konflikt v Jordánsku se posunul do fáze, kdy mu reálně hrozí zásah státní moci v podobě trestního postihu a uvěznění. Takové tvrzení může být relevantní minimálně z hlediska doplňkové ochrany (§ 14a zákona o azylu). Ze stěžovatelova kontaktu s jordánskými orgány (vydání cestovního dokladu) nelze bez dalšího vyvozovat, že riziko zadržení či uvěznění po návratu neexistuje.

[5] Žalovaný podle stěžovatele pochybil, neprovedl-li s ním nový pohovor a nevyzval jej k doplnění relevantních detailů či listinných podkladů. Skutkový stav zůstal nedostatečně zjištěn. Žalované rozhodnutí se opírá o nevyjasněné rozpory.

[6] Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud dostatečně neuvedl, proč změny uváděné stěžovatelem nemohou mít význam pro posouzení doplňkové ochrany. Napadený rozsudek postrádá jasnou úvahu, jak soud přezkoumal existenci reálného rizika vážné újmy a jak se vypořádal s individuálními okolnostmi případu.

[7] Krajský soud rovněž nedostatečně posoudil zachování zásady *non-refoulement*, neboť řádně nezohlednil riziko zadržení a uvěznění stěžovatele v souvislosti s kmenovým konfliktem a tvrzeným odsouzením.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 s. ř. s.

[10] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[11] Stran přesahu vlastních zájmů z pohledu výše uvedených kritérií stěžovatel v kasační stížnosti nic netvrdí. Uplatněné kasační námitky neobsahují žádné důvody, které by mohly založit přesah vlastních zájmů stěžovatele, natož přesah svým významem podstatný. Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku krajského soudu rovněž neshledal žádná pochybení zásadního rázu, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Námitky uplatněné stěžovatelem řeší dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu, od které soud neshledal důvod se odchýlit.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. K otázce nepřezkoumatelnosti soudních a správních rozhodnutí se ve své judikatuře tento soud již mnohokrát vyjádřil (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Absence přímé reakce na každý jednotlivý argument účastníka řízení však nepředstavuje nepřezkoumatelnost, pokud soud prezentuje odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108, či ze dne 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012-161).

[13] Krajský soud zřetelně popsal kritéria pro přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a tyto řádně aplikoval na stěžovatelův případ. Ke stěžovatelovým tvrzením o kmenovém sporu vyvolaném vztahem s dívkou z jiného kmene výslovně uvedl, že jde v zásadě o totožné okolnosti, které byly posouzeny v původním rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelovu argumentaci, že byl v Jordánsku kvůli kmenovému sporu odsouzen, resp. že v případě návratu odsouzen bude, krajský nepominul, ve shodě s žalovaným ji ovšem považoval za nekonkrétní a do určité míry za vnitřně rozpornou. Upozornil také na skutečnost, že v řízení o první žádosti stěžovatel o žádném odsouzení či trestním stíhání vůbec nemluvil, ač tehdy již podle jeho současné verze měl o odsouzení vědět. Použité zprávy o zemi původu pak krajský soud shledal dostatečně aktuálními s tím, že stěžovatel v řízení před žalovaným ani před soudem konkrétně nerozporoval jejich obsah. Výslovně také konstatoval, že žalobou napadené rozhodnutí není v rozporu s principem *non-refoulement*. Nejvyšší správní soud tak shrnuje, že napadený rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný. V rozsudku obsažená argumentace tvoří koherentní celek, z něhož je zřejmé, jaké úvahy krajský soud vedly k vysloveným závěrům a jakým způsobem se soud vypořádal s žalobními námitkami.

[14] K otázce přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu a podmínkám jejího věcného projednání existuje ustálená judikatura. Z ní plyne, že přípustnost opakované žádosti vyžaduje existenci nové skutečnosti nebo zjištění, které musí mít určitou „přidanou hodnotu“ a kvalitu oproti žádosti předchozí. Smyslem je na jedné straně umožnit opětovné posouzení věci v případě, že nové skutečnosti nebo zjištění mohou vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Pro věcné posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu (tj. pro její přípustnost) musí být splněna též podmínka, že tyto skutečnosti jsou relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, resp. slovy § 11a odst. 1 zákona o azylu, že nové skutečnosti svědčí o tom, že by žadatel mohl být v zemi původu vystaven pronásledování

z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu tam hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 5 Azs 218/2017-44, či usnesení ze dne 17. 10. 2019, č. j. 9 Azs 232/2019-48).

[15] Krajský soud v napadeném rozsudku tato judikurní východiska plně respektoval. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že stěžovatel v opakované žádosti v zásadě neuváděl skutečnosti, které by bylo možno označit za „nové“. Kmenový spor vyvolaný vztahem s dívkou z jiného kmene byly posouzeny již v původním rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel nyní pouze tvrdil, že byl v Jordánsku kvůli kmenovému sporu odsouzen, resp. že by mohl být v případě návratu odsouzen. Tato tvrzení ovšem byla v rozporu s jeho vyjádřeními v původním řízení, že policie kmenové spory neřeší. Nelze také pominout, že v původním řízení neuváděl nic o svém odsouzení (či o probíhajícím trestním řízení), přestože dle jeho aktuálních stanovisek měl být o těchto skutečnostech zpraven. Krajský soud také ve shodě s žalovaným důvodně poukázal na vnitřní rozpornost stěžovatelovy výpovědi (současné hrozba odsouzení versus již proběhlé odsouzení v nepřítomnosti), na skutečnost, že žalobce ani elementárně nespecifikoval, za jaký skutek má být odsouzen, a že po roce 2017 zjevně udržoval dobrovolný kontakt s jordánskými státními orgány, protože mu byl v roce 2021 v Ammánu vydán cestovní doklad, aniž by se projevil důsledek tvrzeného odsouzení či stíhání (naposledy uvedená skutečnost byla pouze dílčí a nikoli stěžejní pro vyslovené závěry).

[16] Stěžovatel dále namítá, že krajský soud aproboval žalovaným nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. Rovněž otázkou zjišťování skutkového stavu v řízení o mezinárodní ochraně se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, a to počínaje rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, č. 181/2004 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl, že zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl (rozsudek ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Krajský soud i žalovaný v dikci citované judikatury důvodně hodnotili stěžovatelova tvrzení, přičemž nebylo jejich povinností doplnit dokazování za účelem dalšího zjištění skutkového stavu. Byl to stěžovatel, kdo svými nejednoznačnými vyjádřeními, které byly rovněž v rozporu s jeho tvrzeními v původním řízení, zapříčinil, že jím podaná opakovaná žádost byla posouzena jako nepřipustná.

[17] Stěžovatel konkrétně namítá, že s ním žalovaný neprovedl pohovor. Z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, nevyžaduje v případech opakovaných žádostí provedení pohovoru podle § 23 tohoto zákona, ministerstvo však může pohovor provést, pokud je nezbytný ke zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ve specifické situaci zranitelného žadatele, který na provedení pohovoru trvá a chce jím odstranit rozpory ve svých tvrzeních a pochybnosti o jeho věrohodnosti, je nezbytné k jeho osobní situaci přihlídnout a tento pohovor mu umožnit.“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017-49). V nyní posuzovaném věci nebyl pohovor nezbytný ke zjištění skutkového stavu. Krajský soud k totožné žalobní námitce přiléhavě a v souladu s dosavadní judikaturou uvedl, že rozhodující otázkou bylo posouzení, zda nově vznesené stěžovatelovo tvrzení o údajném odsouzení je za daného stavu věci věrohodné a azylově relevantní. K tomuto posouzení měl žalovaný dostatek podkladů. Stěžovatel dostal prostor k vyjádření po seznámení se s podklady rozhodnutí, čehož také

pokračování

využil. Stěžovatel nesporně závěr krajského soudu, že nebyl zranitelným žadatelem, takže provedení pohovoru nebylo nezbytné.

[18] Stěžovatel konečně namítá nedostatečné posouzení zásady *non-refoulement*. Z ustálené judikatury vyplývá, že tento princip musí krajské soudy respektovat nad rámec žalobních bodů a Nejvyšší správní soud nad rámec stížnostních bodů (usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS, body 22 – 23, nebo rozsudek ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 300/2018-23, bod 20). V souladu se zásadou *non-refoulement* nemůže být cizinec navrácen do státu, kde by mu hrozilo reálné nebezpečí špatného zacházení, zejména tehdy, kdy by toto špatné zacházení mohlo skončit jeho smrtí, a to i zacházení ze strany nestátních původců takové újmy, pokud by státní orgány země původu mu nebyly ochotny či schopny před ním zajistit ochranu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS). Rozšířený senát v usnesení č. j. 7 Azs 79/2009-84, bod 23, však zároveň uvedl, že „*poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně.*“ Stěžovatel v žalobě i v kasační stížnosti toliko odkázal na „*riziko zadržení a uvěznění v souvislosti s kmenovým konfliktem a tvrzeným odsouzením*“. Toto obecné tvrzení, navíc nedostatečně věrohodné, nemohlo vést k důvodnému závěru, že by stěžovateli hrozilo porušení mezinárodních lidskoprávních závazků (zásady *non-refoulement*) a že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 stejného zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud uzavírá, že jeho ustálená a jednotná judikatura, která je relevantní pro nyní posuzovaný případ, poskytuje dostatečnou odpověď na námitky stěžovatele obsažené v kasační stížnosti. Krajský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchýlil, ani se nedopustil hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost tedy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a Nejvyšší správní soud ji proto v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[20] Současně s odmítnutím kasační stížnosti zrušil Nejvyšší správní soud druhý výrok usnesení ze dne 28. 1. 2026, č. j. 6 Azs 1/2026-25, jímž stěžovatele vyzval k úhradě soudního poplatku za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, protože tento výrok usnesení byl nesprávný (§ 12 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Ve věci stěžovatele jde o řízení ve věci mezinárodní ochrany, a věc je proto podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona o soudních poplatcích osvobozena od soudních poplatků. Výrok I usnesení, kterým kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, zůstává nedotčen.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2026

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu